

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Warszawa, ...19. 11. 2009 r....

RPO-630061-X-09/TS

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Pan Jan Vincent-Rostowski

Minister Finansów

Szanowny Panie Ministrze

W Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich analizowane są kwestie związane ze stosowaniem przepisów ustawy z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników (Dz. U. z 2004 r. Nr 269, poz. 2681 ze zm.), dotyczące dokonywania zgłoszenia aktualizacyjnego za pośrednictwem organu wydającego dowód osobisty.

W myśl art. 5 ust. 2 powołanej wyżej ustawy zgłoszenie identyfikacyjne osoby fizycznej zawiera m. in. rodzaj i numer dowodu tożsamości oraz numer ewidencyjny PESEL. Stosownie zaś do art. 9 ust. 1 ustawy o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników podatnicy mają obowiązek aktualizowania danych objętych zgłoszeniem identyfikacyjnym przez dokonanie zgłoszenia aktualizacyjnego do właściwego naczelnika urzędu skarbowego. Podatnicy podatku dochodowego od osób fizycznych nieprowadzący działalności gospodarczej, dla których obowiązek aktualizowania danych wynika z faktu otrzymania dowodu osobistego, mogą dokonać

zgłoszenia aktualizacyjnego za pośrednictwem organu wydającego dowód osobisty. Organ ten obowiązany jest do poinformowania podatnika o obowiązku złożenia zgłoszenia aktualizacyjnego oraz do przekazania zgłoszenia naczelnikowi urzędu skarbowego właściwemu dla podatnika w terminie 7 dni od dnia złożenia przez podatnika tego zgłoszenia (art. 9 ust. 1b ustawy o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników).

W ocenie Rzecznika Praw Obywatelskich wątpliwości budzi już to, czy niezbędne jest podawanie w zgłoszeniu identyfikacyjnym rodzaju i numeru dokumentu tożsamości. Zgodnie bowiem z art. 31a ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 993 ze zm.), to numer PESEL jako stały symbol numeryczny jednoznacznie identyfikuje osobę fizyczną. Skoro zaś zgłoszenie identyfikacyjne obejmuje podanie także numeru PESEL, a więc symbolu jednoznacznie identyfikującego osobę fizyczną, to naturalne jest pytanie o to, czemu ma służyć przewidziane przez ustawodawcę dodatkowo podawanie rodzaju i numeru dokumentu tożsamości. Wątpliwość w tym zakresie jest zaś wątpliwością natury konstytucyjnej, skoro władze publiczne nie powinny gromadzić informacji o obywatelach innych niż niezbędne w demokratycznym państwie prawnym (art. 51 ust. 2 Konstytucji RP).

Z gromadzeniem powyższych danych połączony zaś został dodatkowo obowiązek uczynienia przez podatnika stosownego zgłoszenia identyfikacyjnego. Obowiązek ten co prawda może zostać zrealizowany za pośrednictwem organu wydającego dowód osobisty, jednak ciąży on na osobie fizycznej. Gdyby nawet przyjąć, co zdaniem Rzecznika Praw Obywatelskich budzi wątpliwości, iż informacje o rodzaju i numerze

dokumentu tożsamości są niezbędne, to powstaje pytanie, dlaczego ustawodawca nie zdecydował się na wprowadzenie konstrukcji prawnej, według której organ wydający dowód osobisty przekazuje z urzędu te informacje naczelnikowi urzędu skarbowego. Rzecznik Praw Obywatelskich nie znajduje bowiem żadnego uzasadnienia dla obciążenia obywateli dodatkowymi obowiązkami w zakresie przekazywania informacji pomiędzy urzędami.

W związku z powyższymi wątpliwościami, stosownie do art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.) zwracam się do Pana Ministra o zajęcie stanowiska w tym zakresie, a także - jeśli Pan Minister podzieli te wątpliwości - z prośbą o podjęcie działań w celu zmiany obowiązującego aktualnie stanu prawnego.

Z potwierdzeniem

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich